

بررسی تنوع ژنتیکی بین گونه های وحشی پسته با استفاده از نشانگرهای AFLP

مسعود احمدی افزادی، بدرالدین ابراهیم سید طباطبائی، سیدابوالقاسم محمدی،

علی تاج آبادی پور

به ترتیب کارشناس ارشد بیوتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان،
دانشیار بیوتکنولوژی کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان،
دانشیار زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز و
عضو هیئت علمی گروه به نژادی، موسسه تحقیقات پسته کشور، رفسنجان

پسته از جمله گیاهانی است که گونه های بسیاری دارد و گونه های وحشی آن در کشورهای مختلف بیشتر به منظور تهیه پایه های مقاوم مورد استفاده قرار می گیرند. گونه های وحشی می توانند به عنوان منابعی سرشار از تنوع ژنتیکی مطرح باشند که بتوان از این منابع ژنتیکی در جهت برنامه های اصلاحی بهره جست. بنابراین توجه به این منابع و بررسی میزان خویشاوندی تعدادی از گونه های وحشی با استفاده از نشانگرهای AFLP با ۱۳ ترکیب آغازگر روی ۵ گونه آزمایش شد. تعداد کل نوارهای چند شکل تولید شده ۴۰۷ عدد و چند شکلی مشاهده شده بین کلیه آغازگرها ۷۷/۲ درصد بود. بر اساس آزمون مانتل بهترین روش و بالاترین ضریب کوفنتیک مربوط به روش جاکارد و الگوریتم UPGMA ($t = 0.96$) بود. بر اساس نتایج تجزیه خوشه ای گونه ها در درجه تشابه حدود ۲۷ درصد به سه گروه متفاوت منتسب شدند. دو گونه بنه و بنه باغی در گروه اول، واریته وحشی سرخس و گونه *Pistacia palaestina* در گروه دوم و در گروه سوم نیز گونه *P. khinjuk* قرار گرفتند.